VISS Vatteninformationssystem Sverige

Lillån vid Bankeryd - WA22498183 / SE641249-139894

Vattenkategori	Vattendrag	**Län**	Jönköping - 06
Typ	Vattenförekomst	**Kommun**	Jönköping - 0680
Distrikt	4. Södra Östersjön - SE4	**Längd (km)**	14
Huvudavrinningsområde	Motala ström - SE67000		

Mer information http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA22498183

Allmän beskrivning

Lillån vid Bankeryd är cirka 14 kilometer lång och mynnar i Vättern. Den har ett avrinningsområde som uppgår till 35 kvadratkilometer, varav 33 procent (%) består av skogsmark.

Den större delen av sträckan har biotopkarterats, vilket innebär att man genom fältbesök har kartlagt den påverkan som finns i vattendraget. 4 % av den karterade sträckan är rensad och/eller rätad/omgrävd och 16 % av strandlängden bedöms vara starkt påverkad.

Miljökvalitetsnorm

Ekologisk status

Version: Beslutad

Kvalitetskrav God ekologisk status 2033

Beskrivning

⚠ *Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Undantag

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Näringsämnen	Diffusa källor - Jordbruk	2033		Naturliga förhållanden

Motivering

På grund av påverkan från jordbruk uppnås ej god status avseende näringsämnen och/eller biologiska kvalitetsfaktorer kopplat till övergödning. Trots genomförda åtgärder för att minska läckaget av näringsämnen från jordbruksmark kvarstår stora övergödningsproblem för Sveriges sjöar, vattendrag och kust.

Det är osäkert om åtgärder kommer att kunna genomföras i tillräcklig omfattning till år 2027. Vattenmyndigheterna har tagit fram ett förslag på vilka åtgärder som bör prioriteras till 2027 respektive 2033. Vilka åtgärder och vilken prioritet som föreslås framgår av de möjliga åtgärder som presenteras i VISS avseende jordbruk. För ytterligare information om prioriteringen och dess utfall se angiven referens.

Den tid som behövs för att genomföra åtgärder tillsammans med efterföljande återhämtning för ekosystemet innebär att det i många fall inte kommer att vara möjligt att uppnå god status för relevanta kvalitetsfaktorer förrän efter 2027. Vattenförekomsten har därför undantag med tidsfrist till 2033 på grund av naturliga förhållanden.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Konnektivitet i vattendrag	Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar– Annat	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte god status för konnektivitet på grund av en eller flera typer av påverkan, som framgår av påverkansbedömningen. Åtgärder ska genomföras för att minska påverkan så att god status kan uppnås. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet. Tidsfrist till 2027 gäller för konnektivitet med skälet att det inte är tekniskt möjligt att nå god status tidigare.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Fisk	Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar– Annat	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte god status på grund av en eller flera typer av hydromorfologisk påverkan, som framgår av påverkansbedömningen. Åtgärder ska genomföras för att minska påverkan så att god status kan uppnås. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet. Tidsfrist gäller till 2027 med skälet att det inte är tekniskt möjligt att nå god status tidigare.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Näringsämnen	Diffusa källor - Urban markanvändning	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då det finns betydande påverkan på kvalitetsfaktorn näringsämnen från urban markanvändning. Utsläppsbehandlande åtgärder ska genomföras för att minska påverkan så att god status kan uppnås. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt att nå god status tidigare. Vattenförekomstens återhämtning tar lång tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god ekologisk status till 2027

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Näringsämnen	Diffusa källor - Enskilda avlopp	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för god ekologisk status avseende fys-kemiska kvalitetsfaktorer kopplat till övergödning. Utsläppsbehandlande och/eller förebyggande åtgärder behöver genomföras för att minska utsläppet så att god status kan nås 2027. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om god ekologisk status till 2027.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Näringsämnen	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för god ekologisk status avseende fys-kemiska kvalitetsfaktorer för övergödning. Utsläppsbehandlande och/eller -förebyggande åtgärder behöver genomföras för att minska utsläppet så att god status kan nås 2027. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om god ekologisk status till 2027.

Särskilt förorenande ämnen	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Diklofenak - 15307-79-6	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för god ekologisk status eftersom gränsvärdet för diklofenak överskrids. Åtgärder för att uppnå god ekologisk status till 2021 kommer inte att kunna genomföras i tid. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt på grund av kunskapsbrist. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god ekologisk status till 2027.

Särskilt förorenande ämnen	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Ammoniak - 7664-41-7	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då gränsvärdet för ammoniak i ytvatten överskrids. Utsläppsbehandlande och/eller förebyggande åtgärder behöver genomföras för att minska utsläppet så att god status kan nås 2027. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god ekologisk status till 2027.

Referenser

Vattenmyndigheternas riktlinjer för jordbrukets påverkan på övergödning: Åtgärder och undantag

Kompletterande riktlinjer för miljökvalitetsnormer och undantag 2021-2027

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav God kemisk ytvattenstatus

Undantag - Mindre stränga krav	Kvalitetskrav	Tidpunkt	Påverkanskälla
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus		Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl föreskrift (HVMFS 2013:19)	Skäl	Halt som ska uppnås	Nuvarande halt	Enhet
21	Omöjligt			

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg). Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för Hg ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Bromerad difenyleter	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus	Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl föreskrift (HVMFS 2013:19)	Skäl	Halt som ska uppnås	Nuvarande halt	Enhet
5	Omöjligt			

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenylterar (PBDE). Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för PBDE ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Referenser

The National Swedish Contaminant Monitoring Programme for Freshwater Biota, 2018

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten

Kompletterande riktlinjer för miljökvalitetsnormer och undantag 2021-2027

Skyddade områden

Område	Kvalitetskrav	Områdestyp	EUID
Vättern (södra)	Gynnsam bevarandestatus	Natura 2000 SCI Habitatdirektivet	SE0310432

Statusklassning

	Klassificering
Status ?	
- Ekologisk status	Måttlig
- Tillkomst/härkomst	Naturlig
- Kemisk status	Uppnår ej god
Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?	
Påväxt-kiselalger	God
IPS-index för Kiselalger	God
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	Hög
Bottenfauna	God
ASPT	God
DJ-index	God
Fisk	Måttlig
Fisk i rinnande vatten (VIX)	God
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	God
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	God

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer

Näringsämnen	Otillfredsställande
Försurning	God
Särskilda förorenande ämnen	Måttlig
Arsenik	God
Koppar	God
Krom	God
Zink	God
Ammoniak	Måttlig
Bisfenol A	Ej klassad
Diklofenak	Måttlig
Triclosan	Ej klassad

Ekologisk status - Hydromorfologi

Konnektivitet i vattendrag	Måttlig
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	Måttlig
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	
Hydrologisk regim i vattendrag	God
Specifik flödesenergi i vattendrag	
Volymsavvikelse i vattendrag	
Avvikelse i flödets förändringstakt	
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	God
Vattendragsfårans form	God
Vattendragets planform	God
Vattendragsfårans bottensubstrat	God
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	God
Vattendragsfårans kanter	God
Vattendragets närområde	Måttlig
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	God

Kemisk status

Prioriterade ämnen	Uppnår ej god
Aklonifen	Ej klassad
Alaklor	Ej klassad
Atrazin	Ej klassad
Bifenox	Ej klassad
Cypermetrin	Ej klassad
Diklorvos	Ej klassad
Diuron	Ej klassad
Endosulfan	Ej klassad
Hexaklorcyklohexan	Ej klassad
Cybutryn/Irgarol	Ej klassad

Isoproturon	Ej klassad
Kinoxifen	Ej klassad
Klorpyrifos	Ej klassad
Pentaklorbensen	Ej klassad
Simazin	Ej klassad
Terbutryn	Ej klassad
Trifluralin	Ej klassad
Antracen	Ej klassad
Bensen	Ej klassad
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
1,2-dikloretan	Ej klassad
Diklormetan	Ej klassad
Di(2-ethylhexyl)ftalat (DEHP)	Ej klassad
Nonylfenol (4-nonylfenol)	God
Oktylfenol	God
Bly och blyföreningar	God
Kadmium och kadmiumföreningar	God
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god
Nickel och nickelföreningar	God
Cyklodiena bekämpningsmedel	
Aldrin	Ej klassad
Dioxiner och dioxinlika föreningar	Ej klassad
Fluoranten	Ej klassad
Hexaklorbensen	Ej klassad
Hexaklorbutadien	Ej klassad
Pentaklorfenol	Ej klassad
PFOS - Perfluoroktansulfonsyra och dess derivater	God
Polyaromatiska kolväten (PAH)	God
Benso(a)pyrene	Ej klassad
Benso(b)fluoranten	Ej klassad
Benso(k)fluoranten	Ej klassad
Benso(g,h,i)perylen	Ej klassad
Indeno(1,2,3-cd)pyren	Ej klassad
Tributyltenn föreningar	God
Triklorbensener	Ej klassad

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

	Klassificering
Punktkällor - reningsverk	Betydande påverkan
Punktkällor - Bräddning	
Punktkällor - IED-industri	
Punktkällor - Inte IED-industri	
Punktkällor - Förorenade områden	Betydande påverkan
Punktkällor - Deponier	
Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift	
Punktkällor - Vattenbruk	

Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor	
Diffusa källor - Urban markanvändning	Betydande påverkan
Diffusa källor - Jordbruk	Betydande påverkan
Diffusa källor - Skogsbruk	
Diffusa källor - Transport och infrastruktur	Ej klassad
Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark	
Diffusa källor - Enskilda avlopp	Betydande påverkan
Diffusa källor - Atmosfärisk deposition	Betydande påverkan
Diffusa källor - Materialtäkt	
Diffusa källor - Vattenbruk	
Diffusa källor - Andra relevanta	
Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för industri	
Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft	
Vattenuttag eller vattenavledning - annat	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattning	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar– Annat	Betydande påverkan
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föråldrade	Ej klassad
Förändring av hydrologisk regim - jordbruk	
Förändring av hydrologisk regim – Sjöfart	
Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft	
Förändring av hydrologisk regim - offentlig vattenförsörjning	
Förändring av hydrologisk regim - fiske och vattenbruk	
Förändring av hydrologisk regim - annat	
Fysisk förlust av hela eller delar av vattenförekomster	
Förändring av morfologiskt tillstånd - för översvämningsskydd	
Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket	Ej klassad
Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart	

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat	
Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade	
Andra hydromorfologiska förändringar	
Introducerade sjukdomar eller arter	
Exploatering eller borttagande av djur eller växter	
Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning	
Annan signifikant påverkan	
Okänd signifikant påverkan	☐ Ej klassad
Historisk förorening	

Åtgärdsbehov

Åtgärdsbehov är en kvantifiering av den åtgärdsmängd som behövs för att nå miljökvalitetsnormerna i en eller flera vattenförekomster. Behoven som identifierats är inte bindande men ger en indikation på hur många åtgärder som behöver genomföras samt hur de kan fördelas mellan olika vattenförekomster.

I vattenförvaltningscykel 3 (2021-2027) har åtgärdsbehov endast kvantifierats för miljökonsekvenstypen övergödning. För sjöar och vattendrag beskrivs behovet utifrån reduktion av fosfor medan det för kustvatten beskrivs utifrån reduktion av både fosfor och kväve. Via nedanstående länkar återfinns metodrapport samt aktuella åtgärdsbehov avseende fosfor och kväve. Observera att åtgärdsbehoven bygger på en nationell beräkning och att undersökningar som grundar sig på mer lokal kunskap kan ge bättre skattningar av behoven.

Åtgärdsbehov per vattenförekomst

Metodrapport

Observera att åtgärdsbehoven i regel inte uppdateras efter det att åtgärdsprogram och förvaltningsplaner beslutats. Undantag kan dock förekomma, se därför till att alltid utgå från den senaste versionen från VISS.

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledningar ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 3 (10 st)

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk vid WA22498183	Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 18 kg/år	3 ha	2021 - 2027		
Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk vid WA22498183	Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 63 kg/år	1 ha	2021 - 2027		
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027		

Skyddszon - låg erosionsrisk vid WA22498183	Skyddszon - låg erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 3 kg/år	5 ha	2027 - 2033
Tillsyn på jordbruksverksamhet	Tillsyn - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Uppströmsarbete - Bankeryd ARV	Uppströmsarbete - reningsverk	Bankeryds ARV		1 st	2023 -
Våtmark för förbättrad vattenkvalitet vid WA22498183	Våtmark för förbättrad vattenkvalitet	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalkväve 1 400 kg/år Minskning Totalfosfor 50 kg/år	4 ha	2021 - 2027
Åtgärd för att minska påverkan från reningsverk - Bankeryds ARV	Åtgärder för att minska påverkan från avloppsreningsverk	6414162 - 448237	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2022 - 2027
Åtgärd för att minska påverkan från reningsverk vid vattenförekomsten Lillån vid Bankeryd	Åtgärder för att minska påverkan från avloppsreningsverk	Bankeryds ARV	Minskning Ammoniak kg/år	1 st	2022 - 2027
Åtgärd för att minska påverkan från små avlopp - JÖNKÖPING kommun.	Åtgärder för att minska påverkan från små avlopp	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	90 st	2022 - 2027

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (31 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk vid WA22498183	Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 18 kg/år	3 ha	2021 - 2027		
Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk vid WA22498183	Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 18 kg/år	3 ha	2021 - 2027		
Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk vid WA22498183	Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 63 kg/år	1 ha	2021 - 2027		
Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk vid WA22498183	Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 63 kg/år	1 ha	2021 - 2027		

Anpassade skyddszoner på åkermark vid SE641249-139894	Anpassade skyddszoner på åkermark	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 2 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 28 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 4 kg/år Minskning Totalkväve 22 kg/år Minskning Totalfosfor 33 kg/år	79 st	-	
Kalkfilterdiken vid SE641249-139894	Kalkfilterdiken	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 4 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalkväve 0 kg/år Minskning Totalfosfor 5 kg/år	85 ha	-	
Minskat fosforläckage vid spridning av stallgödsel vid SE641249-139894	Minskat fosforläckage vid spridning av stallgödsel	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 2 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 32 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalkväve 0 kg/år Minskning Totalfosfor 32 kg/år	11 000 kg	-	52 000 kr

Fiskväg/utrivning av vandringshinder -	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6409365 - 446585		1 m	-	
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Skyddszon - låg erosionsrisk vid WA22498183	Skyddszon - låg erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 3 kg/år	5 ha	2027 - 2033	
Skyddszon - låg erosionsrisk vid WA22498183	Skyddszon - låg erosionsrisk	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor 3 kg/år	5 ha	2027 - 2033	
Skyddszoner i jordbruksmark - gräsbevuxna, oskördade, avstånd 0-2 meter vid SE641249-139894	Skyddszoner i jordbruksmark - gräsbevuxna, oskördade, avstånd 0-2 meter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 2 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 3 kg/år Minskning Totalkväve 19 kg/år Minskning Totalfosfor 2 kg/år	2,1 ha	-	35 000 kr

Strukturkalkning vid SE641249-139894	Strukturkalkning	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 1 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 16 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalkväve 0 kg/år Minskning Totalfosfor 16 kg/år	220 ha	-
Tillsyn på jordbruksverksamhet	Tillsyn - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Tillsyn på jordbruksverksamhet	Tillsyn - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Tvåstegsdiken vid SE641249-139894	Tvåstegsdiken	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 1 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 17 kg/år Minskning Totalkväve 96 kg/år Minskning Totalfosfor 2 kg/år	430 m	-
Uppströmsarbete - Bankeryd ARV	Uppströmsarbete - reningsverk	Bankeryds ARV		1 st	2023 -

Våtmark - fosfordamm vid SE641249-139894	Våtmark - fosfordamm	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 2 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 24 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 35 kg/år Minskning Totalkväve 200 kg/år Minskning Totalfosfor 32 kg/år	0,7 ha	-	
Våtmark för förbättrad vattenkvalitet vid WA22498183	Våtmark för förbättrad vattenkvalitet	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalkväve 1 400 kg/år Minskning Totalfosfor 50 kg/år	4 ha	2021 - 2027	
Våtmark för förbättrad vattenkvalitet vid WA22498183	Våtmark för förbättrad vattenkvalitet	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalkväve 1 400 kg/år Minskning Totalfosfor 50 kg/år	4 ha	2021 - 2027	
Våtmark för näringsretention vid SE641249-139894	Våtmark för näringsretention	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 3 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 39 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 550 kg/år Minskning Totalkväve 3 100 kg/år Minskning Totalfosfor 51 kg/år	17 ha	-	4 700 000 kr

Våtmark för näringsretention vid SE641249-139894	Våtmark för näringsretention	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 3 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 38 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 540 kg/år Minskning Totalkväve 3 000 kg/år Minskning Totalfosfor 49 kg/år	16 ha	-	4 500 000 kr
Åtgärdande av EA från normal skyddsnivå till hög skyddsnivå vid SE641249-139894	Åtgärdande av EA från normal skyddsnivå till hög skyddsnivå	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 1 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 9 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 140 kg/år Minskning Totalkväve 960 kg/år Minskning Totalfosfor 9 kg/år	160 st	-	1 500 000 kr
Åtgärdande av EA till normal skyddsnivå vid SE641249-139894	Åtgärdande av EA till normal skyddsnivå	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 5 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 62 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 3 kg/år Minskning Totalkväve 22 kg/år Minskning Totalfosfor 62 kg/år	140 st	-	13 000 000 kr

Åtgärd för att minska påverkan från reningsverk - Bankeryds ARV	Åtgärder för att minska påverkan från avloppsreningsverk	6414162 - 448237	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2022 - 2027	
Åtgärd för att minska påverkan från reningsverk vid vattenförekomsten Lillån vid Bankeryd	Åtgärder för att minska påverkan från avloppsreningsverk	Bankeryds ARV	Minskning Ammoniak kg/år	1 st	2022 - 2027	
Åtgärd för att minska påverkan från små avlopp - JÖNKÖPING kommun.	Åtgärder för att minska påverkan från små avlopp	Lillån vid Bankeryd	Minskning Totalfosfor kg/år	90 st	2022 - 2027	
Ökad rening av P till 0,1 mg/l vid avloppsreningsverk vid SE641249-139894	Ökad rening av P till 0,1 mg/l vid avloppsreningsverk	Bankeryds ARV	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 6 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 76 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalkväve 0 kg/år Minskning Totalfosfor 76 kg/år	1 ton	-	11 000 000 kr

Planerade eller pågående åtgärder (3 st)

Åtgärder som planeras att genomföras eller håller på att genomföras.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Status	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Åtgärd för att möjliggöra upp- och nedströmspassage - Kortebovägen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6413688 - 447843		Planerad	0,2 m	-		
Byte av VA-ledningar Jönköping	Övrig åtgärd – ej specificerad i åtgärdsbiblioteket	Jönköping		Planerad	1 st	2014 - 2018		
Krav för anslutning till kommunalt avlopp - Vägledning	Övrig åtgärd – ej specificerad i åtgärdsbiblioteket	Jönköping		Planerad	1 st	-		

Genomförda åtgärder (13 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Biotopvård 200 m nedan Laggaredammen	Biotopvårdande åtgärder	Biotopvård 200 m nedan Laggaredammen			2002 - 2003		

Miljöersättning miljöskyddsåtgärder	Miljöskyddsåtgärder enligt miljöstödet		Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	260 ha	2010 - 2014
Fiskvägar Attarpsdammen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Fiskvägar Attarpsdammen			2000 - 2003
Fiskvägar Sjöåkradammen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Fiskvägar Sjöåkradammen			2000 - 2000
Omlöp Attarpsdammen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Omlöp Attarpsdammen			2005 - 2005
Omlöp Månseryd	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Omlöp Månseryd			2006 - 2008
Trumbyte Granshult	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Trumbyte Granshult			2014 - 2014
Trumbyte Månseryd	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Trumbyte Månseryd			2014 - 2014
Vägtrumma Björnebergsvägen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Vägtrumma Björnebergsvägen			2010 - 2010
Vägtrumma Kolaryd	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Vägtrumma Kolaryd			2006 - 2009
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel			130 ha	2010 - 2014
Växtnäringsrådgivning Greppa näringen	Rådgivning	6411940 - 1398280		1 st	2010 - 2013
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)		Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	560 ha	2010 - 2014

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	ProgramspecifiktID	Programspecifikt namn
Lillån uppströms Bankeryd	SRK, Södra Vätterns tillflöden	Metaller i vattenmossa	610	Lillån, uppströms Bankeryd
Lillån Bankeryd utlopp Vättern	SRK, Södra Vätterns tillflöden	Bottenfauna i vattendrag	600	Lillån, utlopp i Vättern
Lillån Bankeryd utlopp Vättern	SRK, Södra Vätterns tillflöden	Elfiske i vattendrag	600	Lillån, utlopp i Vättern
Lillån Bankeryd utlopp Vättern	SRK, Södra Vätterns tillflöden	Vattenkemi och metaller i vattendrag	600	Lillån, utlopp i Vättern
Lillån Bankeryd utlopp Vättern	SCR, Jönköpings län, Screeningundersökningar	Miljögifter i vatten		
Lillån Bankeryd utlopp Vättern	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Miljögifter i vatten		Lillån Bankeryd utlopp Vättern
Lillån Lalleryd nedre	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Elfiske i vattendrag, verifierande		Lillån Lalleryd nedre
Lillån Ned Sjöåkradammen	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Elfiske i vattendrag, verifierande		Lillån Ned Sjöåkradammen
Lillån Tjurhagen	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Elfiske i vattendrag, verifierande		Lillån Tjurhagen
Lillån nedstr Bankeryd	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Påväxtundersökningar i vattendrag, verifierande	MSF9	Lillån nedstr Bankeryd

Lillån, Lalleryd	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Elfiske i vattendrag, verifierande		Lillån, Lalleryd
Sågbäcken, Ned def. Vhinder	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Elfiske i vattendrag, verifierande		Sågbäcken, Ned def. Vhinder
Lillån, Rustorp uppströms ARV	VER, Jönköpings län, Verifierande undersökningar	Vattenkemi i sjöar och vattendrag, verifierande	382	Lillån, Rustorp

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet
Vättern (södra)	SE0310432	Natura 2000 SCI Habitatdirektivet

Typtillhörighet

	Värde
Typindelning/Typtillhörighet ?	
Vattentyp - Vattendrag	1LM
Limnisk vattentypsregion	Södra Sverige (1)
Tillrinningsområdets storlek (km2)	≤ 100 (L)
Vattendragslutning (%)	0,1 - 2 (M)

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag.
Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
1	64116941398881	Lillån		Vattendrag
0	64170151400375	Lillån		Vattendrag

Vattenversion

Detta objekt har existerat i följande versioner

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Jönköping
E-post beredningssekretariatet.jonkoping@lansstyrelsen.se
Hemsida http://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/Vattenforvaltning.aspx